

paa hans Foranledning erklærede, at det vedblivende var Meningen, at der ikke var Mulighed for Forhandling fra de 4 Herrer Side om nogen Ændring i Bestyrelsesforholdene. Hertil bemærkede Hr. Trier i Borgerrepræsentationen, at han havde svaret, at saa var der altsaa ikke i Øjeblikket videre at forhandle om.

Nu tror jeg, at alle, der kender Thorvaldsens Museum, maa erkende, at det har været nødvendigt for Kommunalbestyrelsen at søge en Ændring i Bestyrelsesforholdene. Jeg har selv haft den Ære at sidde i Københavns Borgerrepræsentation og haft Lejlighed til at mærke, i hvilken Grad den nuværende Tilstand er uholdbar. Og ingen, der har besøgt Thorvaldsens Museum, kan andet end græmme sig over den Tilstand, hvori Bestyrelsen har ladet Museet henligge. Kommunalbestyrelsen har derfor, forekommer det mig, Ret til at søge en Ændring, og det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) paapegede, at det foreliggende Lovforslag kun giver Mulighed for en endelig Afgørelse, hvis de Forhandlinger, som Skrivelserne fra de 4 Herrer synes at aabne Adgang til, ikke fører til noget Resultat. Der vil altsaa for de 4 Bestyrelsesmedlemmer blive Anledning til at fremsætte deres Anskuelse paa ny. Det, som Justitsministeren faar Bemyndigelse til, er kun at afgøre Sagen, hvis det ikke er muligt at tilvejebringe en Ordning.

Det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) oplæste Dele af Testamentet og sagde, at det var betænkeligt, hvis man saaledes med største Lethed kunde gaa til at forandre et Testamente. Jeg vil dog dertil bemærke, at det ikke kan siges at være nogen stor Lethed, naar der maa en Lov til, og Ændringer i et Testamente er jo for øvrigt noget, som ingenlunde er udelukket. Det kan endog være i høj Grad nødvendigt at foretage saadanne, fordi Tiden har medført, at det, der paa Testators Tid var muligt, senere har vist sig at være en Hindring for at opfylde hans egentlige Ønske. Jeg tror ogsaa, at denne Ændring kun vil blive en Ændring af Testamentets Ordlyd, den vil netop opfylde de Ønsker, som Thorvaldsen nærede med Hensyn til sit Museum. I 70 Aar har den nuværende Bestyrelsesform bestaaet. I 70 Aar har der været Mulighed for at godtgøre, at dette var den bedst mulige Bestyrelsesform. Ingen, der kender Forholdene, tør paastaa, at de 70 Aar er brugte dertil.

Forholdet er endvidere dette, at vel maa det nu erkendes, at man fra Borgerrepræsentationens eller Kommunalbestyrelsens Side ikke bestrider Gyldigheden af Thorvaldsens Testamente, men lige fra den Dag, da et Kodiciel blev tilføjet, har Kommunalbestyrelsen rejst Indvendinger imod dette. Thorvaldsen havde oprindelig skænket sin Fødeby alle ham tilhørende Kunstgenstande som en urokkelig og uigenkaldelig Gave paa Betingelse af, at der skulde være et eneste og særskilt Museum, der skulde bære hans Navn, og at Staden København lod indrette et passende, særskilt og for Ildsvaade sikkert Lokale for dette Museum. Disse Betingelser opfyldte Københavns Kommune paa en Maade, som Thorvaldsen fuldt ud anerkendte. Derfor har det vel ikke været helt ubegrundet, naar Kommunalbestyrelsen i Aarene efter Kodicilets Tilblivelse gentagne Gange erklærede, at den Gave, der var givet Byen som urokkelig og uigenkaldelig, kunde ikke føres helt bort fra dens Tilsyn og Bestyrelse gennem en Tilføjelse, om hvilken det ogsaa rigtigt er blevet sagt af et æret Medlem — jeg tror det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds —, at det neppe har været Thorvaldsen men Collin, der har haft Hovedindflydelsen derpaa. Museet var skænket til Byen, og den maatte ønske at have Tilsyn med det.

At man har haft Opmærksomheden henvendt paa Nødvendigheden af at faa disse Forhold ordnet endeligt og bestemt, fremgaar f. Eks. af en Skrivelse fra 1845 fra en kombineret Komité, hvori der sad saa fremragende Mænd som Algreen-Ussing og D. G. Monrad. Der peges der paa, at det var et for Kommunen vigtigt Forhold, og at det burde endeligt ordnes. I en Erklæring af Borgerrepræsentanterne fra 1847 hedder det, at „Repræsentantskabet maa anse det for tvivlsomt, om Thorvaldsen har været berettiget til en saadan Disposition, der formentes at staa i Strid med et tidligere stiftet Retsforhold“. Borgerrepræsentationen har i 1850 gtaget, at det maatte være „saare tvivlsomt, om Thorvaldsen havde været berettiget til ved et Kodiciel at tillægge Eksekutorerne af sit Testamente en udelukkende Disposition over alt det, der angaar Museets kunstneriske Genstande“. Jeg har kun nævnt dette, fordi det ærede Medlem fra Frederiksberg selv nævnte Thorvaldsens Testamente, ikke fordi jeg paa nogen Maade har en anden Mening end, den, der blev udtalt af det ærede Medlem, at man ikke nu paa nogen Maade